

WHO:n raportin politiikkasuositukset jäsenmaille

Raportti sisältää useita suosituksia sekä kulttuuri-, terveys- että sosiaalsektorille. Suositukset jakautuvat kolmen suuremman kokonaisuuden alle:

- 1) Tunnustetaan kasvava näyttö taiteen ja kulttuurin merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.
- 2) Tunnustetaan, että taiteisiin osallistumisella on lisäarvoa ja merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille.
- 3) Huomioidaan, että kulttuurihyvinvoinnin kenttä on luonteeltaan sektorirajat ylittävä.

1) Tunnustetaan kasvava näyttö taiteen ja kulttuurin merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

- Tuetaan merkittävään tutkimusnäyttöön perustuvien toimenpiteiden käyttöönottoa, kuten musiikin käyttöä sairaaloissa ennen leikkaustoimenpidettä, taidetoiminnan sisällyttämistä muistihäiriöistä kärsivien henkilöiden arkeen ja yhteisöllisten taideohjelmien toteuttamista mielenterveyden tukemiseksi.
- Tuetaan sellaista tutkimusta, joka keskittyy etenkin politiikan kannalta merkityksellisiin alueisiin, kuten tutkimusta, jossa tutkitaan taideinterventioiden käytön laajentumista suuremmalle väestölle tai uusien interventioiden toteutettavuutta ja soveltuvuutta.
- Jaetaan tietoa ja kokemuksia eri maiden tehokkaiksi havaitsemista toimintamalleista, joilla edistetään terveyttä, parannetaan terveyskäyttäytymistä tai tartutaan terveyteen liittyvään epätasa-arvoon tai epäoikeudenmukaisuuteen.

Case-esimerkki: Taikusydän

Hyvien käytäntöjen jakamista ja valtakunnallista kehittämistä on tehty Suomessa laajassa yhteistyössä viime vuosina. Tärkeitä toimijoita ovat mm. Taiteen edistämiskeskus, ArtsEqual-tutkimushanke, OKM ja STM sekä Taikusydän. Taikusydän on toiminut projektirahoituksella neljä vuotta. Se toteuttaa Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toimenpideohjelman (2014-2010) loppuraportin toimenpidettä, jonka mukaan Suomeen tulee perustaa Taiku-toiminnan kotipesä, jolle on varattava määräraha. Lue lisää:

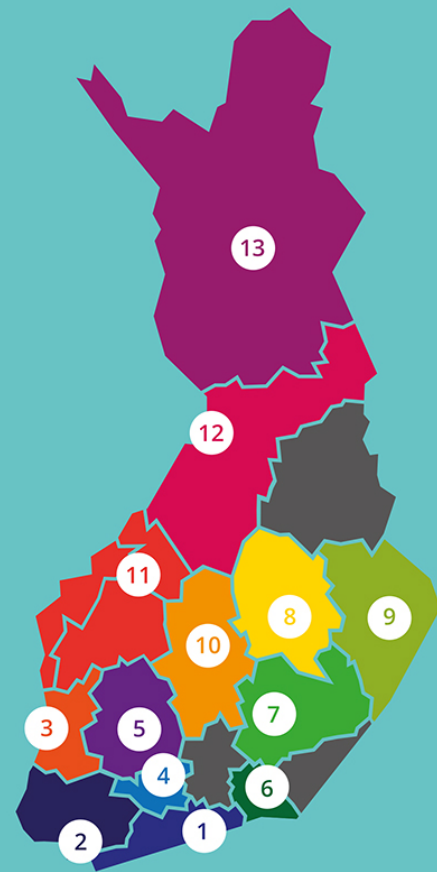
<https://taikusydän.turkuamk.fi/info/taikusydän/>

TAITEEN, KULTTUURIN JA HYVINVOINNIN
VALTAKUNNALLINEN YHTEYSPISTE

Alueverkostot

1. Uudenmaan alueverkosto
Kukunori ry, Uudenmaan liitto ja Metropolia AMK
2. Varsinais-Suomen alueverkosto Varavoimaa
Läntinen tanssin aluekeskus ja Turun AMK
3. Satakunnan alueverkosto
Kallo Works osuuskunta ja Porin kaupunki
4. Kanta-Hämeen alueverkosto
Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupungit
5. Pirkanmaan alueverkosto
Kulttuurikeskus PiiPoo
6. Kymenlaakson alueverkosto
Toimintavoima Oy
7. Etelä-Savon alueverkosto
Etelä-Savon maakuntaliitto
8. Pohjois-Savon alueverkosto
Itä-Suomen Hyvinvointivoimala
9. Pohjois-Karjalan alueverkosto
OSK Pohjois-Karjalan kansanteatteri (Pokka)
10. Keski-Suomen alueverkosto
Keski-Suomen liitto
11. Länsi-Suomen alueverkosto
Etelä-Pohjanmaan liitto ja Pohjanmaan liitto
12. Pohjois-Pohjanmaan alueverkosto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
13. Lapin alueverkosto
MIELI Suomen Mielenterveys ry

WWW.TAIKUSYDAN.FI

TAIKU
SYDÄN

Taikusydän

TAITEEN, KULTTUURIN JA HYVINVOINNIN
VALTAKUNNALLINEN YHTEYSPISTE

*Jokaisella on oikeus
taiteeseen ja kulttuuriin
osana hyvää elämää!*

WWW.TAIKUSYDAN.FI

KEHITTÄMINEN
JA KOULUTUS

ALUEVERKOSTOT
JA YHTEISTYÖ

TUTKIJAVERKOSTO
JA TUTKIMUS

VIESTINTÄ

TIETOPANKKI

VAIKUTTAMINEN

2) Tunnustetaan, että taiteisiin osallistumisella on lisäarvoa ja merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille.

- Varmistetaan monipuolisten taide- ja kulttuuripalveluiden saatavuus ja saavutettavuus kaikille väestö- ja ikäryhmille, erityisesti vähemmistöille.
- Rohkaistaan taide- ja kulttuuriorganisaatioita ottamaan terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen strategiseksi osaksi työtään.
- Edistetään aktiivisesti yleistä tietoisuutta taideosallistumisen potentiaalisista terveyshyödyistä.
- Kehitetään toimenpiteitä, jotka rohkaisevat taiteeseen osallistumista tukemaan terveellisiä elämäntapoja.

Case-esimerkki: MEKA TV

- Satakunta: MEKA TV:n toiminta. MEKA TV on kehitysvammaisten 1992 perustama vapaamuotoinen toimintaverkosto, jonka toiminnassa on mukana 140 erityisryhmiin kuuluvaa lasta, nuorta, aikuisopiskelijaa sekä eläkeläistä Satakunnan alueelta. Tekijät saavat toteuttaa ja tuottaa itse omia elokuviaan, ottaa kantaa ja saada äänensä kuuluviin elokuvan ja teatterin kautta kulttuurialan ammattilaisten luotsaamina.

<http://meka.tv/> ja Satakunnan elävän kuvan keskus <https://www.sekk.fi/sekk>

Kuva: MEKA.TV / Satakunta.

Case-esimerkki: Tapiola Sinfonietta

- Tapiola Sinfoniettan musikot tekevät yleisötyötä koulujen, neuvoloiden, Espoon sairaaloiden ja hoivakotien, päiväkotien ja jopa kohtuvauvojen kanssa. Lisäksi yksi muusikoista työskentelee ikäihmisten ja kehitysvammaisten parissa Suomen ainoana päätoimisena, kaupungin palkkaamana yhteisömuusikkona. Lue lisää: <https://www.tapiolasinfonietta.fi/yleisotyo/> ja <https://www.hs.fi/kaupunki/espoo/art-2000006268145.html>

3) Huomioidaan, että kulttuurihyvinvoinnin kenttä on luonteeltaan sektorirajat ylittävä.

- Vahvistetaan kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalojen yhteistyörakenteita ja -mekanismeja, esimerkiksi perustamalla ohjelmia, joita rahoitetaan poikkisektorisesti.
- Otetaan käyttöön ja vahvistetaan sote-sektorin lähetekäytäntöjä taideohjelmiin osallistumiseen, kuten esim. sosiaalisen reseptin ohjelmat (kulttuurilähete, kulttuuriresepti).
- Tuetaan taiteiden ja humanististen tieteiden sisällyttämistä terveydenhuollon ammattilaisten koulutukseen kliinisten, henkilökohtaisten ja vuorovaikutustaitojen parantamiseksi.

Case-esimerkki: Turun kaupunki

- Turun kaupunginkirjasto organisoii Lukulähettilötoimintaa. Lukulähetit ovat Turun kaupunginkirjaston vapaaehtoisia, jotka käyvät palvelutaloissa ja vanhainkodeissa lukemassa ääneen ikäihmisille ja vammaisille. Lue lisää: <https://www.turku.fi/lukulahetti>.
- Turun kaupungissa toimii poikkihallinnollinen Kulttuurihyvinvoinnin työryhmä, joka edistää eri toimialojen yhteistyötä sekä kulttuurisen vanhustyön kehittämiseksi työskentelevä Taidekorityöryhmä. Lue lisää: https://www.turku.fi/uutinen/2019-05-21_kulttuurihyvinvointi-osaksi-vanhusten-ymparivuorokautista-hoitoa

Case-esimerkki: Legioonateatteri, Tampere

Kuva: Silla Sorri

<https://legioonateatteri.fi/>

- Mitä: Työttömille nuorille (ensisijaisesti alle 29 vuotta) suunnattu nuorten ilmaisupainotteinen työpaja, johon hakeudutaan kuntouttavan työtoiminnan kautta.
- Ketkä: henkilöstönä toiminnanjohtaja, teatteriohjaaja, kuntouttavan työtoiminnan yksilöohjaaja
- Rahoitus: Tampereen kaupunki, TE-palvelut, AVI
- *”Vuoden 2018 lopussa kuntouttavan palvelun tilaajalta saatiin palautetta, että kaikille Legioonateatterin työpajan nuorille löytyi jatkopolku vuonna 2018.”*

Case-esimerkit: koulutus ja Itä-Suomen Hyvinvointivoimala

- Turun AMK: sairaala- ja hoivamuusikko (yhdessä usein muiden AMK:ien kanssa Yhteisömuusikon erikoistumiskoulutus), Kulttuurihyvinvoinnin Master-tutkinto, alkaa 2020
- [Metropolia AMK ja Taideyliopisto: Creativity and Arts in the Fields of Social and Health Services](#), Master-tutkinto, alkaa 2021
- [Itä-Suomen Hyvinvointivoimala:](#)
”Uusi tapa tehdä työtä”, valittu hyväksi [soten TKI-toimintamalliksi](#):

Kuva: Itä-Suomen Hyvinvointivoimala.

TAIKUSYDÄN

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

TURKU

Turun yliopisto
University of Turku

Tampere University

TAMPERE

TAIKUSYDAN.FI

Taiteen ja hyvinvoinnin
valtakunnallinen yhteispiste.